

Nr 30.

Ankom till riksdagens kansli den 8 mars 1927 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag för uppförande av en telefonstationsbyggnad å Södermalm i Stockholm m. m.

(4:e avd.)

Uti den till riksdagen den 4 januari 1927 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1927—1928 har Kungl. Maj:t i avseende å telegrafverket (punkt 7 av det vid propositionen under rubrik »Utgifter för kapitalökning, Bil. I» fogade statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för nämnda dag) föreslagit riksdagen att för inköp för telegrafverkets räkning av visst område i kvarteret Pelarbacken större i Stockholm samt uppförande därstädes och å tomten nr 13 i samma kvarter av en telefonstationsbyggnad för budgetåret 1927—1928 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till det åberopade statsrådsprotokollet.

Departementschefen har i ärendet anfört följande.

»Enligt vad jag inhämtat, beräknas stationerna Centralen och å Kungsholmen bliva färdigmonterade och kunna tagas i bruk under förra hälften av år 1928. Då sålunda inom kort den andra och den tredje av de i planen för automatiseringen av Stockholms telefontät numera ingående sex telefonstationerna äro färdigställda, synes tiden vara inne att fullfölja berörda plan genom att iordningställa den fjärde stationen, d. v. s. en station i någon av stadsdelarna nedre Vasastaden, Södermalm eller Östermalm. Av vad telegrafstyrelsen nu anfört synes framgå, att telefonförhållandena å Södermalm äro sådana, att med ordnandet av telefonstationsfrågan i denna stadsdel ej längre bör anstå. Jag anser mig därför böra tillstyrka, att den fjärde automatiska telefonstationen uppföres å Södermalm samt att detta spörsmål underställes innevarande års riksdag.

Det av telegrafstyrelsen nu framlagda förslaget, att det intill telegrafverkets nuvarande tomt nr 13 i kvarteret Pelarbacken större belägna området om ungefär 720 kvadratmeter förvärfvas för en köpeskilling av 121,000 kronor samt att å detta område och å närmaste del av tomten nr 13 uppföres en stationsbyggnad, kan av mig tillstyrkas. Därest förslaget vinner statsmakternas godkännande, torde dock, innan Kungl. Maj:t meddelar beslut om byggnadsföretagets utförande, telegrafstyrelsen med beaktande av vad byggnadsstyrelsen anfört rörande byggnadens fasad mot den s. k. Björnska trädgården böra

Bihang till riksdagens protokoll 1927. 6 saml. 22 häft. (Nr 30—32.)

inkomma med fullständiga ritningar och kostnadsberäkningar för berörda byggnad.

Vad angår den av telegrafstyrelsen föreslagna omändringen av den nu befintliga grunden å tomten nr 13 till en garage- och förrådsbyggnad, beräknas, enligt vad jag inhämtat hos byggnadsstyrelsen, sagda byggnad giva en årsavkastning av endast omkring 4 procent å det kapital, 207,000 kronor, som enligt styrelsens beräkning skulle nu erfordras för byggnaden, medan enligt byggnadsstyrelsens mening för skälig förräntning av det i en sådan byggnad nedlagda kapitalet borde fordras 8 procents avkastning. Emellertid lär det dröja en avsevärd tid, i varje fall minst 10 år, innan den nya telefonstationen behöver utvidgas genom uppförande av en stationsbyggnad å den av berörda grund upptagna delen av tomten nr 13. När tiden härför är inne, kan det finnas erforderligt att vidtaga ändringar i den nu uppgjorda planen för den nya byggnaden, i följd varav de nu ifrågasatta arbetena delvis skulle kunna bli onyttiga. I varje fall synes det ej vara anledning för staten att utan nödtvång under lång tid vidkännas så betydande ränteförluster. Jag kan drä- för ej förorda telegrafstyrelsens förslag i denna del.

Kostnaden för den av mig nu tillstyrkta telefonstationsbyggnaden torde böra upptagas till det av byggnadsstyrelsen beräknade beloppet, 698,000 kronor. För inköp av ovanberörda tomt samt för stationsbyggnadens uppförande skulle alltså erfordras tillhoppa 819,000 kronor. Härav torde i enlighet med telegrafstyrelsens hemställan för tomtinköpet och stationsbyggnadens påbörjande för budgetåret 1927—1928 böra anvisas ett belopp av 300,000 kronor.»

*Utskottets
yttrande.*

Med hänsyn till angelägenheten av att telefonstationsförhållandena å Södermalm i Stockholm inom den närmaste tiden ordnas, har utskottet icke velat motsätta sig Kungl. Maj:ts förslag om uppförande för ändamålet av en nybyggnad å ifrågavarande, till inköp från Stockholms stad föreslagna tomt jämte närmast belägna del av den redan förut telegrafverket tillhöriga tomten Pelarbacken 13 (vid Östgötagatan).

Såsom av utredningen inhämtas, har departementschefen icke ansett sig kunna förorda ett av telegrafstyrelsen framlagt förslag att i samband med en förändring av den å tomten Pelarbacken nr 13 redan befintliga grunden — avsedd för ett tidigare planerat nybyggnadsföretag, vilket på grund av förändrade förhållanden icke genomförts — en provisorisk garage- och förrådsbyggnad skulle uppföras å sistnämnda tomt. Enligt byggnadsstyrelsens beräkningar skulle kostnaderna för nämnda provisoriska byggnad uppgå till 207,000 kronor. Under förutsättning att någon omändring av grunden icke äger rum, kan emellertid — enligt vad telegrafstyrelsen upplyst i yttrande, som av utskottet i vederbörlig ordning införskaffats — en förrådsbyggnad, inrymmande pannrum, kolförråd, montörrum m. m., åstadkommas för en kostnad av 75,000 kronor. Då det synes utskottet önskvärt, att jämväl ifrågavarande, staten redan förut tillhöriga tomt må kunna provisoriskt nyttiggöras samt detta kan ske för ett tämligen begränsat belopp, får utskottet tillstyrka, att i samband med stationsbyggnadens utförande ifrågavarande tomt på sålunda av telegrafstyrelsen föreslaget sätt tages i anspråk. Till det av departementschefen beräknade kostnadsbeloppet, 698,000 kronor, bör alltså

läggas nyssnämnda belopp, 75,000 kronor, vadan den sammanlagda byggnadskostnaden skulle komma att uppgå till i runt tal 770,000 kronor.

Härtill kommer köpeskillingen för den nya tomten, vilken av Stockholms stad åsatts ett pris av 121,000 kronor. En förutsättning för att nämnda tomtpris skall kunna godtagas får emellertid anses vara, att detsamma, på sätt från Stockholms stad meddelats, inrymmer jämväl ersättning för gatumark och gatas iordningställande.

Av ifrågavarande kostnadssumma, 891,000 kronor, torde för nästkommande budgetår allenast behöva anvisas det av Kungl. Maj:t begärda anslagsbeloppet 300,000 kronor.

Under åberopande härav får utskottet, som framdeles under riksdagen kommer att avgiva förslag angående täckningen av berörda anslag, hemställa,

att riksdagen må för inköp för telegrafverkets räkning av ett i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 4 januari 1927 omförmält område i kvarteret Pelarbacken större i Stockholm samt uppförande därstädes och å tomten nr 13 i samma kvarter av en telefonstationsbyggnad för budgetåret 1927—1928 under utgifter för kapitalökning anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

Stockholm den 8 mars 1927.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius*, *A. C. Lindblad*, *A. F. Vennersten*, *J. L. Widell*, *J. Nilsson* i Malmö, *O. Bergqvist*, *A. Pers*, *A. R. Rooth*, *K. E. Andersson* i Eliantorp och *K. A. W. Björck*;

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *A. Wiklund*, *C. R. Jansson* i Falun, *P. Nilsson* i Bonarp, *S. Bengtsson* i Norup, *L. J. Carlsson-Frosterud*, *O. Olsson* i Kullenbergstorp, *A. Å:son Törnkvist* i Karlskrona, *B. F:son Holmgren*, *S. Persson* i Fritorp, *E. G. E. Eriksson* i Stockholm och *P. C. Jonsson*.

